

AKADEMIA MUZYCZNA IM. I.J. PADEREWSKIEGO W POZNANIU
 WYDZIAŁ KOMPOZYCJI, DYRYGENTURY, TEORII MUZYKI I RYTMIKI

Moduł/Przedmiot:	Literatura Muzyczna	Kod modułu:	MK_04
Koordynator modułu:	Dr Julia Gołębiowska	Punkty ECTS:	7
Status przedmiotu:	Obowiązkowy	Rodzaj zajęć:	
Wydział:	Kompozycji, Dyrygentury, Teorii Muzyki I Rytmiki	Kierunek:	Wszystkie
Specjalności:	Wszystkie	Profil studiów:	Ogólnoakademicki
Forma studiów:	Stacjonarne I stopnia	Język:	polski
Umiejscowienie w siatce godzin:			
Semestr I:	30K (1 ETCS)	Semestr II:	30K (1 ETCS)
Semestr III:		Semestr IV:	
Semestr V:		Semestr VI:	
Semestr V:		Semestr V:	15E (2 ETCS)
Semestr VI:		Semestr VI:	

Prowadzący zajęcia	Dr Julia Gołębiowska (sem. I) Mgr Maria Majewska (sem. II, V)
Cele i założenia modułu	<p>Literatura muzyczna to przedmiot powiązany ściśle z wykładem z historii muzyki powszechnej. Studenci, w oparciu o zapis partyturowy i nagrania audio/video zapoznają się z kanonem twórczości muzycznej reprezentującej style, nurty i techniki kompozytorskie danej epoki historycznej, omawianej podczas wykładu. Prezentowana twórczość jest omawiana w kontekście kulturowym, biograficznym, historycznym wraz z uwzględnieniem przemian stylistycznych, gatunkowych i estetycznych.</p> <p>Po zakończeniu kursu student posiada pogłębioną wiedzę na temat literatury muzycznej w poszczególnych epokach, potrafi analizować i interpretować dzieła muzyczne w stopniu podstawowym oraz rozpoznaje słuchowo repertuar muzyczny. Posiada uporządkowaną wiedzę dotyczącą twórczości najważniejszych kompozytorów w omawianych epokach muzycznych.</p>

Wymagania wstępne	Student powinien posiadać umiejętności w zakresie ogólnego rozpoznawania form i gatunków muzycznych oraz wiedzieć do jakich epok historycznych przyporządkować twórczość konkretnych kompozytorów. Niezbędna jest także znajomość terminologii muzycznej potrzebnej do właściwego opisu zjawisk muzycznych i podstawowe wiadomości z zakresu kultury europejskiej.
--------------------------	--

TREŚCI PROGRAMOWE MODUŁU (przedmiotu)	Liczba godzin
Semestr I	
Zabytki muzyczne Starożytnej Grecji	2
Geneza i rozwój chorału gregoriańskiego w średniowieczu	4
Forma i układ mszy; pozostałe gatunki chorałowe: tropy, sekwencje, dramat liturgiczny	2
Początki rozwoju wielogłosowości (polifonia akwitańska)	2
Polifonia Szkoły Notre-Dame (Magnus Liber Organi)	4
Epoka Ars Antiqua (Kodeks Montpellier)	4
Ars Nova we Francji (motety izorytmiczne w twórczości P. de Vitry i G. de Machauta, twórczość świecka i Msza Notre Dame G. de Machaut)	4
Pieśń średniowieczna (twórczość wybranych trubadurów, truwerów i minnesingerów)	4
Muzyka włoskiego Trecenta (twórczość J. Cicconii)	2
Ars Subtilior – schyłkowa epoka średniowiecza (twórczość B. Cordiera i Solage)	2
Semestr II	
Muzyka angielska i burgundzka I połowy XV w.(Dunstable i Dufay)	2
Architektonika mszy renesansowej	2
Muzyka franko-flamandzka XV i XVI w. (Ockeghem, Obrecht, Josquin, Gombert, Willaert, techniki kompozytorskie)	2
Klasycy polifonii (Palestrina i Lasso)	4
Przemiany stylistyczne na gruncie późnego madrygału renesansowego (Carlo Gesualdo da Venosa, Cipriano de Rore, Claudio Monteverdi)	2
Realizacja teorii afektów oraz retoryki muzycznej na przykładzie Lamento d’Arianna C. Monteverdiego.	2
Dramma per musica jako wskrzeszenie antycznej idei dramatu (L’Orfeo C. Monteverdiego)	2
Twórczość Claudia Monteverdiego (madrygały, nieszpory)	2
L’incoronazione di Poppea C. Monteverdiego, jako realizacja idiomu opery weneckiej	2
Twórczość operowa Haendla (Rinaldo, Giulio Cesare, Armida)	2
Carissimi Oratorium Jephthe, Vivaldi Oratorium Jephthe, J.F. Haendel Oratorium Jephtha.	2
Kształtowanie się gatunków muzyki instrumentalnej we wczesnym baroku (Twórczość Frescobaldiego)	2
Forma i faktura instrumentalnej muzyki barokowej (Rozenkranz Sonaten H. I. von Biber.)	2
Gatunek Pasji (H. Schutz Pasja wg. św Mateusza, J. S. Bacha Pasja wg. Św Mateusza)	2

Semestr V	
Ekspresjonizm i transformacje XIX-wiecznej tonalności	2
Wiedeński Krąg Schoenberga. Idiom dwunastotonowy	1
Symbolizm i impresjonizm we Francji	1
Narodziny i rozwój neoklasycyzmu we Francji. Era Cocteau-Satie i Les Six	2
Utwory Strawińskiego z rosyjskiego okresu twórczości	1
Bela Bartok i jego twórczość w Europie Środkowej i Stanach Zjednoczonych	1
Charles Ives. Muzyka eksperymentalna i transcendentalizm	1
Neotonalność i Gebrauchsmusik w Niemczech	1
Prokofiew, Szostakowicz, Kabalewski i Chaczaturian. Socrealizm od wczesnych lat trzydziestych	1
Serializm totalny w Europie	1
Messiaen, Ligeti i awangarda lat sześćdziesiątych	1
Muzyka konkretna i muzyka elektroniczna	1
Przypadek, improwizacja, forma otwarta i minimalizm	1

	Kod efektu	EFEKTY KSZTAŁCENIA MODUŁU (przedmiotu)	Efekt kształcenia w obszarze kształcenia
Wiedza (W)	W01	Posiada ogólną wiedzę na temat parametrów dzieła muzycznego i ich własności w omawianych epokach historycznych	K_W01
	W02	Jest świadomy istnienia relacji zachodzących między dziełem muzycznym i różnymi kontekstami jego funkcjonowania, posiada świadomość historycznej zmienności gatunków, form, stylów muzycznych etc.	K_W03
	W03	posiada uporządkowaną wiedzę o twórczości muzycznej w perspektywie historycznej i systematycznej	K_W04
Umiejętności (U)	U01	Rozpoznaje utwory muzyczne na podstawie zapisu nutowego i fonograficznego	K_U02
	U02	Dokonuje interpretacji utworów muzycznych w odniesieniu do stylów historycznych i idiomów kompozytorskich	K_U03
	U03	Potrafi dokonać estetycznej oceny dzieła muzycznego	K_U06
Kompetencje społeczne (K)	K01	Umie gromadzić informacje i posługiwać się w fachowy sposób terminologią muzyczną podczas realizacji własnych zamierzeń artystyczno-naukowych	K_K02
	K02	Samodzielnie formułuje sądy i refleksje na temat prezentowanych na zajęciach utworów muzycznych	K_K05

Metody kształcenia	wykład problemowy
	wykład konwersatoryjny
	wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień
	analiza (studium) przypadków
	prezentacja nagrań CD i DVD

Metody weryfikacji efektów kształcenia	Wymagania końcowe – zaliczenie roku, forma oceny	Nr efektu					
	egzamin standaryzowany	W01	W02	W03	U01	U02	
	kolokwium pisemne	W01	W02	W03	U01	U02	
	projekt, prezentacja	W03	U02	K01	K02		

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu	Warunki zaliczenia:					
		Zaliczenie przedmiotu uwarunkowane jest uczęszczaniem na zajęcia (kontrola obecności), osiągnięciem wszystkich założonych efektów kształcenia (w minimalnym akceptowalnym stopniu – w wysokości powyżej 50%), realizacją projektu lub prezentacji. Szczegółowe zasady określone są w par. 17 Regulaminu studiów.				
	Warunki egzaminu:					
		Warunkiem przystąpienia do egzaminu lub kolokwium jest uzyskanie zaliczenia z przedmiotu. Warunkiem zdania egzaminu lub kolokwium jest uzyskanie minimum 11 punktów. Ocena wyrażana jest w skali od 1 do 25 pkt. obowiązującej w AM w Poznaniu.				
	Inne:					
	Semestr I:	Semestr II:	Semestr III:	Semestr IV:	Semestr V:	Semestr VI:
Kolokwium	Kolokwium			Egzamin		

NAKLAD PRACY STUDENTA – ILOŚĆ PUNKTÓW ECTS

		Ilość godzin:	Punkty ECTS:
Godziny realizowane przy bezpośrednim udziale	Zajęcia dydaktyczne:	75	2,5
	Konsultacje	3	0,1

nauczyciela akademickiego	Suma:	78	2,6
Ilość godzin samodzielnej pracy studenta w czasie trwania przedmiotu	Przygotowywanie się do zajęć	6	0,2
	Przygotowywanie się do ostatecznego zaliczenia/zdania egzaminu	30	1
	Ilość godzin egzaminu	6	0,2
	Przygotowywanie się do prezentacji w czasie trwania semestru	6	0,2
	Suma:	48	1,6
	Inne		
	Sumaryczny nakład pracy:	126	4

Literatura podstawowa

M. Ulrich, „Atlas muzyki” t. 1, t. II
E. Fubini, „Historia estetyki muzycznej”

Starożytność:

M. West „Muzyka starożytnej Grecji”
J. G. Landels „Muzyka starożytnej Grecji i Rzymu”
D. Szlagowska „Kultura muzyczna Antyku”
K. Sachs „Muzyka w świecie starożytnym”

Średniowiecze:

J. Harper „Formy i układ liturgii zachodniej od X do XVIII wieku”
E. Hinz, „Chorał gregoriański”
R. Hoppin (ed.), Anthology of Medieval Music, New York 1978
R. Hoppin, Medieval Music, New York 1978
Z. Dobrzańska-Fabiańska „Polifonia średniowiecza”

Renesans:

Atlas A. W., Anthology of Renaissance Music, Nowy Jork 1998.
Atlas A. W., Renaissance Music, Nowy Jork 1998.
Feicht H., Polifonia renesansu, Kraków 1976.
Reese G., Music in the Renaissance, Nowy Jork 1954.
Taruskin R., The Oxford history of western music, t. 1, Nowy Jork 2005.

Barok:

Bukofzer M., Muzyka w epoce baroku. Warszawa 1970.
Obniska E., Claudio Monteverdi. Życie i twórczość, Gdańsk 1993.
Szweykowski Z. Historia muzyki w XVII wieku. Muzyka we Włoszech. III Madrygał wielogłosowy (współautorzy: Anna Szweykowska, Aleksandra Patalas, Zofia Fabiańska, Piotr Wilk), Kraków 2001.
Szweykowski Z., Historia muzyki w XVII wieku. Muzyka we Włoszech. I Pierwsze zmiany (współautorzy: Anna Szweykowska, Aleksandra Patalas) Kraków 2000.
Szweykowski Z., Historia muzyki w XVII wieku. Muzyka we Włoszech. II Technika polichoralna (współ-autorzy: Anna Szweykowska, Aleksandra Patalas) Kraków 2000.
Szweykowski Z., Historia muzyki w XVII wieku. Muzyka we Włoszech. V Damma per musica I (współautorzy: Anna Szweykowska, Aleksandra Patalas, Zofia Fabiańska) Kraków 2007.
Szweykowski Z., Między sztuką a ekspresją. 1 Florencja (współautor: Anna Szweykowska) Kraków 1992.
Szweykowski Z., Między sztuką a ekspresją. 2 Rzym (współautor: Anna Szweykowska) Kraków 1994.

Klasycyzm i romantyzm:

Blume Friedrich (red.). (1949-1956). Encyklopedia: Die Musik in Geschichte und Gegenwart. Kassel: Bärenreiter.
Chomiński, Józef (1990). Historia muzyki, t. 2, Kraków: PWM.

Einstein Alfred, Muzyka w epoce romantyzmu, Kraków 1983.
Golianek Ryszard Daniel, Muzyka programowa XIX wieku. Idea i interpretacja, Poznań 1998.
Jarociński Stefan, Ideologie romantyczne, Kraków 1979.
Lissa Zofia, Romantyzm w muzyce: definicja, kryteria, periodyzacja. (W:), Szkice z estetyki muzycznej, Kraków 1965.
Michels, U. (2003). Atlas muzyki, t. 2. Warszawa.
Poniatowska Irena, Muzyka fortepianowa i pianistyka w wieku XIX, Warszawa 1991
Pociej Bohdan, Mahler. Idea, dźwięk, forma, Kraków 1992
Sadie, Stanley (red.). (2001). The New Grove Dictionary of Music and Musicians. London: Macmillan Publishers. New York: Grove's Dictionaries. (dostępna także wersja on-line)
Samson, J. (red.). (2001). The Cambridge History of Nineteenth-Century Music. Cambridge: Cambridge University Press.
Tomaszewski Mieczysław, Studia nad pieśnią romantyczną, Kraków 1997
Polony Leszek, Poetyka muzyczna Mieczysława Karłowicza, (rozdz. I), Kraków 1986
Henryk Wieniawski. Composer and virtuoso in the musical culture of the XIX and XX centuries, red. Jan Stęszewski, Poznań 2001.
Dahlhaus Carl (1988). Idea muzyki absolutnej i inne studia. Kraków: PWM.
Fubini Enrico (1997). Historia estetyki muzycznej. Kraków: Musica Iagellonica.
Pociej Bohdan (2006). Z perspektywy muzyki. Wybór szkiców. Warszawa: Biblioteka „Więzi”.
Irena Poniatowska, Muzyka fortepianowa i pianistyka XIX wieku, Warszawa 1991.
Tomaszewski Mieczysław (2005). Chopin – człowiek, dzieło rezonans. Polskie Wydawnictwo Muzyczne.

XX wiek:

Antokoletz E., Muzyka XX wieku, Poznań, 2009.
Ross A., Reszta jest hałasem, PIW, 2011.
Jarzębska A., Spór o piękno muzyki. Wprowadzenie do kultury muzycznej XX wieku, Wrocław 2004.
Eksteins M., Święto wiosny. Wielka wojna i narodziny nowego wieku, tłum. Krystyna Rabińska, Warszawa 1996.
Literatura na świecie, nr 01-02/1996 (numer poświęcony twórczości Cage'a)

Literatura uzupełniająca

P. Orawski, „Lekcje muzyki. Część 1: Średniowiecze i renesans”
A. Lam (przeł. i opr.), „Minnesang. Niemiecka średniowieczna pieśń miłosna”
B. Pociej, artykuły o organum, motecie, balladzie i madrygale publikowane w Ruchu Muzycznym (udostępnione na portalu meakultura.pl)
J. Morawski „Teoria muzyki w średniowieczu”
Einstein A., The Italian Madrigal, Nowy Jork 1949.
Elders W., Composers of the low countries, przeł. G. Dixon, Clarendon Press, Oxford 1991.
Elders W., Symbolic Scores : Studies in the Music of the Renaissance, Leiden 1994.
Smither H., History of Oratorio, Chapel Hill 1987.
Hutchings A., The Baroque Concerto, Londyn 1961

Beethoven. Studia i interpretacje, Kraków 2000

Charles Rosen, *The Classical Style: Haydn, Mozart, Beethoven*, New York 1971
Einstein A., *Muzyka w epoce romantyzmu*, Kraków 1983
Mozart. *Człowiek i dzieło*, Kraków 1975.
Jarosław Mianowski, *Afekt w operach Mozarta i Rossiniego*, Poznań 2004
Alina Mądry, *Carl Philipp Emanuel Bach Estetyka – stylistyka – dzieło*, Poznań 2003.
Karl Geiringer, *Haydn*, tłum. Ewa Gabryś, Kraków 1985.
Stefania Łobaczewska, *Beethoven*, Kraków 1983.
Wolfgang Amadeusz Mozart-Listy, Wybór, przekład, komentarze, kalendarium, indeksy - Ireneusz Dembowski, Warszawa 1991.
Danuta Szlagowska, *Muzyka baroku*, Gdańsk 1998.
Michel Thomas Roleder, *A History of the concerto*, Oregon 1994.
Jasińska Danuta, *Styl brilliant a muzyka Chopina*, Poznań 1995
Golianek Ryszard, Juliusz Zarębski. *Człowiek-muzyka-kultura*, Kraków 2004
Golianek Ryszard, *Dzieła muzyczne Juliusza Zarębskiego. Chronologiczny katalog tematyczny*, Kraków 2002
Dykowski Stanisław, *Słownik pianistów polskich*, Warszawa 2003
Z dziejów polskiej kultury muzycznej, tom 2: *Od Oświecenia do Młodej Polski*, red. S. Łobaczewska, Kraków 1966
Dziębowska Elżbieta, *O polskiej szkole narodowej, (w:) Szkice o kulturze muzycznej XIX wieku, t. 1*, Warszawa 1971

Biblioteki wirtualne i zasoby on-line

MOŻLIWOŚCI KARIERY ZAWODOWEJ

Student jest przygotowany do podjęcia studiów II stopnia na Wydziale Kompozycji, Dyrygentury, Teorii Muzyki i Rytmiki w Akademii Muzycznej. W sposób kompetentny potrafi definiować style i praktyki kompozytorskie oraz przyporządkowywać im adekwatną estetykę wykonawczą. W sposób świadomy może wykorzystywać zdobytą wiedzę teoretyczną do własnych poszukiwań naukowych artystycznych i kształtowania swojej przyszłej drogi zawodowej.